http://otroski.rtvslo.si/infodrom/prispevek/4131

Jutri, v petek, 22. maja, ste povabljeni na dan očarljivih rastlin

Nevarna podcenjenost raziskav rastlin - Mnogo velikih odkritij v biologiji je bilo povezanih prav z rastlinami.

Marina Dermastia
čet, 21.05.2015, 16:00

Ključne besede: Dan očarljivih rastlin, fotosinteza, rastlinski biologi, raziskovanje rastlin

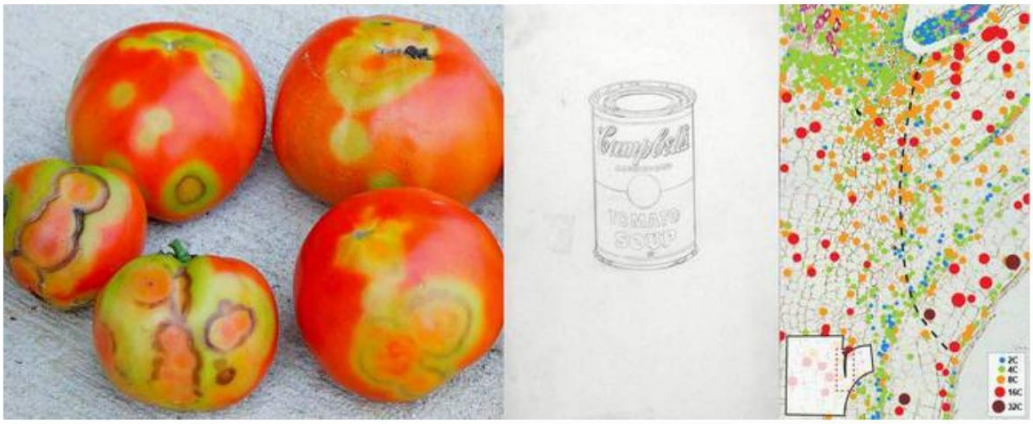

Paradižnik je hrana, umetniški in znanstveni navdih. Foto: NIB

Evolucija rastlin kot velike skupine organizmov na Zemlji traja že stotine milijonov let. V določeni točki te dolge razvojne poti so rastline svoje življenje tesno povezale z opraševalci in pred približno deset tisoč leti stopile tudi v službo človeka.

Kljub dolgi skupni poti pa se šele v zadnjih desetletjih začenjamo zares zavedati, da rastline niso le ozadje živalskega sveta, da imajo izjemno zanimivo življenje, da se na raznolike načine sporazumevajo med seboj in z drugimi živimi bitji in da so nam v svojih odgovorih na notranje in zunanje okolje celo zelo podobne.

Na vse to vas želi opozoriti dan očarljivih rastlin (*glej okvir*). Da boste morda na ta dan ob vdihu zraka pomislili, da brez rastlin in drugih fotosinteznih organizmov ne bi bilo kisika, ki ga dihamo; da boste pri jutranjih kosmičih pomislili na rastline kot primarne proizvajalce na začetku prehranjevalne verige; da se boste zavedeli, da sta leseni stol, na katerem sedite, in papir, na katerega pišete, proizvoda drevesa; da je bila vaša bombažna majica nekoč skupek semenskih laskov. Da boste pomislili, da nekatere rastline, kot so vodne leče, merijo le nekaj milimetrov, druge, kot so orjaške sekvoje ali mamutovci, pa se dotikajo neba. Nekatere živijo eno samo rastno sezono, posamezni dolgoživi bori pa bi, če bi njihova semena kalila na območju rodovitnega polmeseca na Bližnjem vzhodu, lahko spremljali celoten vzpon in, kot se zdi, tudi padec človeške civilizacije. In ne glede na velikost in starost so vse te rastline zrasle iz drobnega semena. V njem je zarodek z majhnimi območji celic, ki delujejo tako, da omogočajo teoretični razvoj nesmrtnih velikanov.

Info

Jutri, v petek, 22. maja, bo Slovenija že četrtič zapored praznovala z očarljivimi rastlinami. Skupaj z njimi se bo pridružila več kot 50 državam z vseh celin, ki se zavedajo, da rastline niso le očarljivo ozadje našega vsakdanjika, temveč da brez njih življenja, kot ga poznamo na Zemlji, ne bi bilo.

Glavni slovenski dogodek ob dnevu očarljivih rastlin, s praktičnimi prikazi na 23 stojnicah, pravljicami pod krošnjami, zaključkom likovnega in literarnega natečaja ter sklepno likovno delavnico za odrasle akademske slikarke Alenke Sottler, navdihnjeno z evolucijo in razvojem rastlin, bo v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani (Ižanska cesta 15, Ljubljana) od 9. do 19. ure. Več na www.plantslo.org/dan_rastlin/index.php in ww

Opomin

Dan očarljivih rastlin želi opomniti tudi številne znanstvenike, ki rastlinam ne priznavajo njihovega pomena. Težava je splošna na evropski in svetovni ravni. Pri nas gre vse skupaj le še ob bok splošnemu nezanimanju politike za znanost in katastrofalnemu zmanjševanju sredstev zanjo. Posledica sta omejeno število razpisov za raziskovalne projekte s področja biologije rastlin in podcenjenost raziskav rastlin. To je svojevrsten paradoks, saj je bilo mnogo velikih odkritij v biologiji povezanih prav z rastlinami: osnovni zakoni dedovanja so bili postavljeni na primeru rastlin; prvi encim, izoliran v čisti obliki, je bil iz rastlin; transpozonski elementi so

bili odkriti pri koruzi, še pred razvozlanjem zgradbe DNK; prvi primeri programirane celične smrti so bili opisani na interakciji med odporno sorto pšenice in žitno rjo v zgodnjih 20. letih prejšnjega stoletja. Zaradi preusmeritve raziskav z rastlin na druga področja v drugi polovici 20. stoletja so ostala neodgovorjena preštevilna pomembna vprašanja, povezana z rastlinami.

Z zmanjšanjem raziskav pa se ni končalo tudi izkoriščanje rastlin. Z nenadzorovanim širjenjem kmetijskih površin smo začeli zoževati bivanjski prostor nepregledni množici drugih organizmov in pri tem vsaj delno pozabili, da so rastline ključ do uravnoteženo delujočih ekosistemov in s tem tudi vzdržnega razvoja človeka. Zavedati se moramo, da bo do leta 2050 na Zemlji že 9 milijard ljudi, ki bodo potrebovali kar 50 odstotkov več hrane. Danes je hrane na svetovni ravni še dovolj in je lakota bolj ali manj le vprašanje njene razporeditve in dostopnosti, vendar se bo količina hrane morala povečati. V resnici bo treba pridelati več hrane na manj kmetijskih površinah, z manj vode, kot je je trenutno na voljo. Rastlinski biologi se bodo znašli pred izzivom razvoja novih poljščin, ki bodo kljubovale spremenjenim podnebnim razmeram. In nenazadnje se zdi, da se bliža tudi konec obdobja nafte, kar pomeni, da bo proizvodnja hrane stopila v ostro ozemeljsko bitko s pridelovanjem poljščin za biogoriva.

Z vsemi temi izzivi prihodnosti se bomo lahko spopadali le z znanjem, pridobljenim s poglobljenimi temeljnimi in uporabnimi raziskavami rastlin. Le s takim znanjem bomo zapletene odnose med organizmi razumeli in na tej podlagi omogočili kakovostno sobivanje vseh organizmov, vključno z rastlinami in nami ljudmi.

Dejavna vloga EPSO

Ob zavedanju vseh omenjenih težav so ustanovili Evropsko organizacijo za rastlinske znanosti (*European Plant Science Organisation* – EPSO), ki v imenu svojih članov povečuje pomen raziskav rastlin, načrtuje prihodnje delo evropskih znanstvenikov s področja rastlin, svetuje agencijam za raziskovalno dejavnost na evropski in nacionalnih ravneh glede dolgoročnih strategij, kako podpirati raziskave rastlin, ter z ustrezno komunikacijo med akademsko in industrijsko sfero ter javnostjo zagotavlja nepristransko širjenje informacij o ugotovitvah raziskav rastlin. EPSO prispeva k razvoju kmetijstva, hortikulture, gozdarstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Tako kot prejšnji bo tudi tokratni dan očarljivih rastlin potekal pod okriljem EPSO. V Sloveniji je glavni organizator Slovensko društvo za biologijo rastlin. Društvo že triintrideset let deluje kot prostovoljno znanstveno in strokovno združenje. Njegovi člani – strokovnjaki z različnih področij, kot so biologija, agronomija, gozdarstvo, kemija in farmacija, ki prihajajo z različnih institucij, raziskujejo fiziološke procese v rastlinskih organizmih in interakcije med rastlinami ter živim in neživim okoljem.

Prof. dr. Marina Dermastia, Nacionalni inštitut za biologijo in Slovensko društvo za biologijo rastlin

Koledar prireditev

Polonca Kovač, Jelka Godec Schmidt: Gorski vrt, za vse odprt

21.05.15 ob 18:00 - 19:00 - Knjigarna in papirnica Konzorcij

Predstavitev in pogovor z ustvarjalci knjige

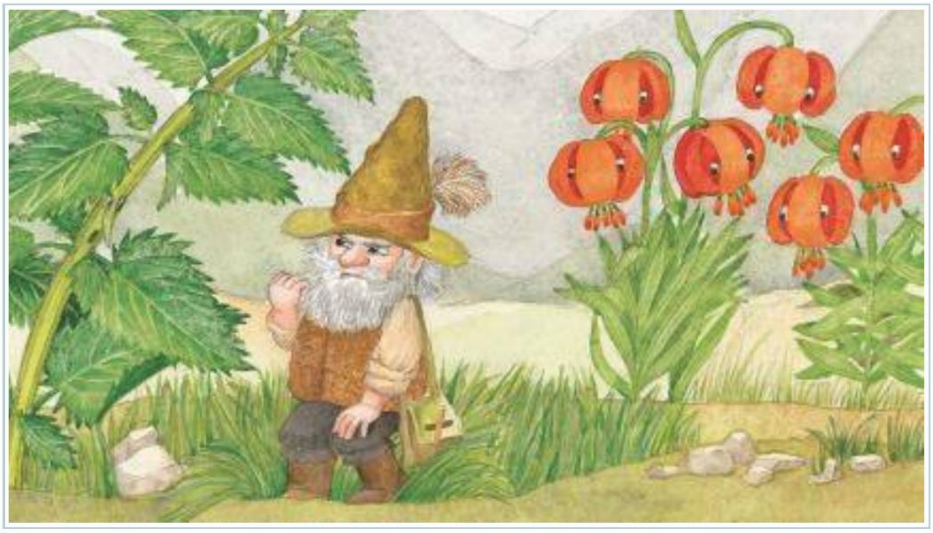

Ob dnevu očarljivih rastlin vas vabimo, da vstopite v gorski vrt!

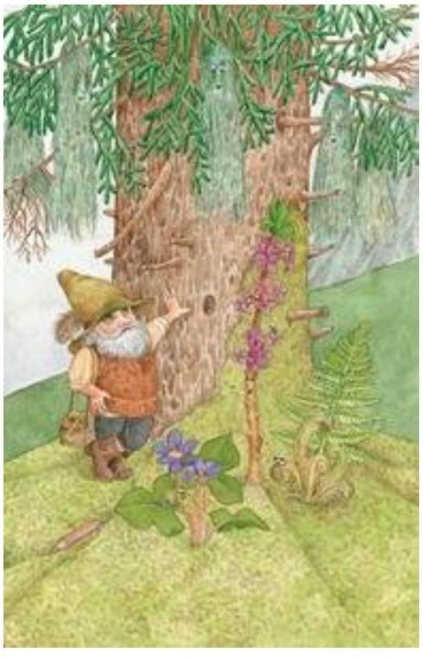

Nova knjiga mladinske pisateljice**Polonce Kovač *Gorski vrt, za vse odprt*** nas skozi svet pravljic popelje med gorske rastline. V pogovoru bo poleg avtorice sodelovala **Jelka Godec Schmidt**, ki je pravljice bogato ilustrirala, ter recenzentka **dr. Nada Praprotnik**, do nedavnega vodja kustodiata za botaniko v Prirodoslovnem muzeju Slovenije in vodja alpskega botaničnega vrta Juliana v Trenti. Pogovor bo vodila urednica knjige **Irena Cerar**, godli pa nam bodo **Namuznjeni godalkarji, orkester Bojana Cvetrežnika** z Waldorfske glasbene šole Ljubljana.

Dogodek v organizaciji založbe Sidarta sodi med prireditve, ki potekajo v tednu okoli 18. maja, ko praznujemo mednarodni dan očarljivih rastlin.

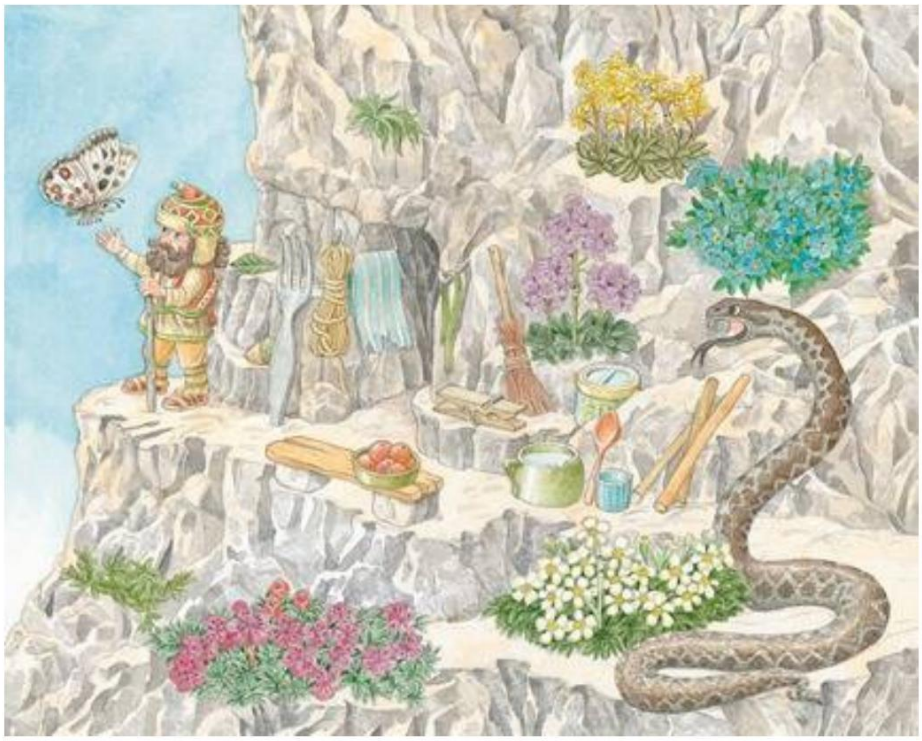

Odlomek iz knjige

"Takrat pa je nekaj zažvižgalo in po zraku je na zobni krtački priletela majhna čarovnica. "Pozdravljene, žlehtnobe," je veselo rekla. "Potrebujem vas."
"Boš koga ubila, Lenčka?" je polna upanja vprašala volčja češnja.
"Tebi pa gredo še vedno same hudobije po glavi. Ubila, kaj pa še! Ubijati zna vsaka puška, da narediš temu svetu kaj dobrega, moraš biti pa res čarovnica."

Vljudno vabljeni!

Kategorije

Vsa sporočila
Gospodarstvo
Turizem
Nevladne organizacije
Zdravstvo
Izobraževanje
Kultura
Informacijska tehnologija
Znanost
Zanimivosti
Splošno
Zabava in prosti čas

kr-og.sta.si
Krizno ogledalo

Naslovnice dnevnikov

Izbrano sporočilo

Št. obvestila: **14810**
Datum: **13.05.2015 ob 13:17**
Naročnik: **Nacionalni inštitut za biologijo**
Kategorija: **Izobraževanje**
Ključne besede: **IZOBRAŽEVANJE / SLOVENIJA / SPOROČILO / ZANIMIVOSTI / ZNANOST**

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO

Dan očarljivih rastlin 2015

V letu 2012 je evropska organizacija za raziskave rastlin EPSO (ang. European Plant Science Organisation) dala pobudo za mednarodni Dan očarljivih rastlin (ang. Fascination of Plants Day), ki vsako leto poteka v tednu okoli 18. maja, mednarodnega dneva očarljivih rastlin. V letu 2015 bodo številne ustanove po svetu že tretjič gostile različne vrste dogodkov, ki bodo povezani s temeljnimi in uporabnimi raziskavami rastlin, kmetijstvom, ohranjanjem okolja, biodiverziteto, izobraževanjem in umetnostjo. V letih 2012 in 2013 je potekalo do 950 dogodkov na univerzah, raziskovalnih inštitutih, v botaničnih vrtovih in drugje v kar 54 državah po Evropi, Severni in Južni Ameriki, Aziji, Afriki in Avstraliji. V Sloveniji bo v letu 2015 Dan očarljivih rastlin potekal že četrtič. Dogodke koordinira Slovensko društvo za biologijo rastlin (SDBR), ki skupaj s številnimi sodelujočimi ustanovami vsako leto organizira osrednji dogodek v ljubljanskem botaničnem vrtu in druge dogodke na v različnih krajih po Sloveniji. V letu 2014 se je dogodkov ob Dnevu očarljivih rastlin v Sloveniji udeležilo preko 1000 obiskovalcev.

V letu 2015 bo v Sloveniji osrednji dogodek Dneva očarljivih rastlin potekal v petek, 22.5.2015. Spet se bomo srečali v ljubljanskem botaničnem vrtu, kjer vas bomo seznanili z rastlinami in navdušili z njihovo raznolikostjo.

Obiskovalci se bodo pomikali **od stojnice do stojnice**, na katerih bodo spoznavali zgradbo rastlin z mikroskopi, dihanje in fotosintezo z merilnimi inštrumenti, videli, kako znanstveniki preučujejo povzročitelje rastlinskih bolezni in spoznali uporabne rastline. Poleg tega bodo otroci na delavnicah preizkušali svoje znanje in druge spretnosti, saj jih bomo zaposlili z dodatnimi nalogami in kvizi za popestritev dogajanja na temo rastlin. Vključili bomo praktične prikaze, delavnice, kvize in igre za otroke in odrasle, da bo vsakdo lahko spoznal svet očarljivih rastlin in delo znanstvenikov, ki ga preučujejo. Dopoldansko dogajanje (od 9h do 15h) bo namenjeno organiziranim skupinam šolskih otrok, v popoldanskem času (od 15h do 17h) pa so vabljene, da dogajanje na stojnicah obiščejo družine in drugi nenajavljeni obiskovalci.

Po zaključku dogajanja na stojnicah, pa bo ob 17h na sporedu še **ura pravljic** za otroke in družine s pripovedovalkama Ireno Cerar in Tadejo Pungerčar, ob 18h **razglasitev rezultatov literarnega in likovnega natečaja Očarljiva barvitost rastlin** ter odprtje razstave nagrajenih likovnih del ter ob 18:30 **eksperimentalna likovna delavnica** za odrasle, ki jo bo vodila akademska slikarka Alenka Sottler.

Udeležba na vseh dogodkih je brezplačna.

Prejemanje sporočil O-STA

Za brezplačno prejemanje originalnih sporočil kliknite tukaj »

Oddaja sporočila za javnost

Uporabniško ime
Geslo
Prijava

Še niste registrirani? Registrirajte se »

Ste pozabili geslo? »

Vremenska napoved

Danes, 30. 6.
Jutri, 1. 7.
Pojutrišnjem, 2. 7.

Tečajna lista
Banka Slovenije, 29. 6.

valuta	tečaj
USD	1,1133
GBP	0,70850
CHF	1,0376

Borzni indeksi
Lj. borza, 29. 6.

indeks	vrednost	% sprem.
SBITOP	735,56	-1,37

Dan očarljivih rastlin 2015

Objavil/a Čebelarska zveza Slovenije, dne 2015-05-16 ob 08:59:32

V letu 2012 je evropska organizacija za raziskave rastlin EPSO (ang. European Plant Science Organisation) dala pobudo za mednarodni Dan očarljivih rastlin (ang. Fascination of Plants Day), ki vsako leto poteka v tednu okoli 18. maja, mednarodnega dneva očarljivih rastlin. V letu 2015 bodo številne ustanove po svetu že tretjič gostile različne vrste dogodkov, ki bodo povezani s temeljnimi in uporabnimi raziskavami rastlin, kmetijstvom, ohranjanjem okolja, biodiverziteto, izobraževanjem in umetnostjo. V letih 2012 in 2013 je potekalo do 950 dogodkov na univerzah, raziskovalnih inštitutih, v botaničnih vrtovih in drugje v kar 54 državah po Evropi, Severni in Južni Ameriki, Aziji, Afriki in Avstraliji. V Sloveniji bo v letu 2015 Dan očarljivih rastlin potekal že četrtič. Dogodke koordinira Slovensko društvo za biologijo rastlin (SDBR), ki skupaj s številnimi sodelujočimi ustanovami vsako leto organizira osrednji dogodek v ljubljanskem botaničnem vrtu in druge dogodke na v različnih krajih po Sloveniji. V letu 2014 se je dogodkov ob Dnevu očarljivih rastlin v Sloveniji udeležilo preko 1000 obiskovalcev.

V letu 2015 bo v Sloveniji osrednji dogodek Dneva očarljivih rastlin potekal v petek, 22.5.2015. Spet se bomo srečali v ljubljanskem botaničnem vrtu, kjer vas bomo seznanili z rastlinami in navdušili z njihovo raznolikostjo.

Obiskovalci se bodo pomikali od stojnice do stojnice, na katerih bodo spoznavali zgradbo rastlin z mikroskopi, dihanje in fotosintezo z merilnimi inštrumenti, videli, kako znanstveniki preučujejo povzročitelje rastlinskih bolezni in spoznali uporabne rastline. Poleg tega bodo otroci na delavnicah preizkušali svoje znanje in druge spretnosti, saj

jih bomo zaposlili z dodatnimi nalogami in kvizi za popestritev dogajanja na temo rastlin. Vključili bomo praktične prikaze, delavnice, kvize in igre za otroke in odrasle, da bo vsakdo lahko spoznal svet očarljivih rastlin in delo znanstvenikov, ki ga preučujejo. Dopoldansko dogajanje (od 9h do 15h) bo namenjeno organiziranim skupinam šolskih otrok, v popoldanskem času (od 15h do 17h) pa so vabljene, da dogajanje na stojnicah obiščejo družine in drugi nenajavljeni obiskovalci.
Po zaključku dogajanja na stojnicah, pa bo ob 17h na sporedu še ura pravljic za otroke in družine s pripovedovalkama Ireno Cerar in Tadejo Pungerčar, ob 18h razglasitev rezultatov literarnega in likovnega natečaja Očarljiva barvitost rastlin ter odprtje razstave nagrajenih likovnih del ter ob 18:30 eksperimentalna likovna delavnica za odrasle, ki jo bo vodila akademska slikarka Alenka Sottler.

Udeležba na vseh dogodkih je brezplačna.

Vse informacije o dogodkih v okviru Dneva očarljivih rastlin so dostopne na spletnih straneh:
SDBR: http://www.plantslo.org/dan_rastlin/index.php
EPSO: http://www.plantday12.eu/slovenia.htm

V SPODNJI PRILOGI SE NAHAJA PROGRAM DNEVA OČARLJIVIH RASTLIN

http://www.os-domzale.si/index.php/projekti/okoljski-projekti/934-dan-ocarljivih-rastlin-v-botanicnem-vrtu-v-ljubljani

Dan očarljivih rastlin v Botaničnem vrtu v Ljubljani

22. maj je svetovni dan biotske raznolikosti ali biodiverzitete. Ta dan je Botanični vrt v Ljubljani priredi raznovrstne botanične delavnice. Učenci izbirnih predmetov Okoljska vzgoja 1 in Okoljska vzgoja 2 so se po pouku udeležili delavnic in spoznavali rastlina na različne načine.

Ponovili so, kako potuje voda v rastlini in merili tlak, spoznali so, kako se naredi permakulturno visoko gredo, spoznali različne vrste lesa, ter s krainskimi arhitekti načrtovali domači vrt.

Najbolj zanimivo je bilo pipetiranje v delavnici izolacije DNK iz sadja in zelenjave. Novodobni določevalni ključi so postali interaktivni, na tablicah. Učenci so sami določili nekaj primerov dreves. Na koncu pa so se v igri spomin pomerili v poznavanju invazivnih vrst.

Učencem je bil tak način spoznavanja rastlin zelo zanimiv kljub deževnemu vremenu.

Zavod PARNAS

KJE SMO - center PARNAS >
Vizitka >>>
Poslanstvo>>>
Zaposleni in sodelavci>>>
Več o zavodu Parnas >>>
Kako nas lahko podprete >
Evidenca prostovoljcev

Novice s Parnasa

Naroči se na novice >>>

Programi za šole:

Izdelajmo miniaturno knjigo
Knjigoveška delavnica
Bukvarnica
Bukvice
Miniaturne freske
Vsi programi ...

Povezave

Občina Velike Lašče >>>
Muzej Trubarjevi kraji>>>

Dva botanična sprehoda ob Dnevu očarljivih rastlin - Fascination of Plants Day - 16.5.2015

Botanični sprehod za šolarje po geološki poti v Kobilji curek - z Martino Tekavec, absolventko biodiverzitete

O očarljivih rastlinah iz okolice je otrokom najprej spregovoril Branko Dolinar. Na čudovitih fotografijah je predstavil številne kukavičevke, mesojedke pa tudi druge rastline z rdečega seznama ogroženih rastlinskih vrst.

Otroci od prvega do četrtega razreda že marsikaj vedo o zavarovanih rastlinah. Z učiteljicama Sonjo Škrlj in Dragico Dobravec so redni gostje Parnasovih programov in tudi to delovno soboto so se odločili preživeti z nami.

Z Martino so se mimo cvetočega kostanja pred centrom Parnas odpravili po gozdni poti do najvišjega dolenjskega slapa in opazovali številne kukavičevke, ki že cvetijo ob poti - pa tudi grmovnice in druge rastline. Primerno opremljeni - v škornjih in toplih oblačilih se niso ustrašili slabe vremenske napovedi - da niso iz cukra, je povedala njihova učiteljica. Pohvalno!

Prijava

Uporabniško ime
Geslo
Prijava

Aktualno

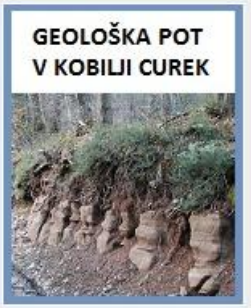

Botanični sprehod z Brankom Dolinarjem

Branko Dolinar pa je že sprejel drugo skupino ljubiteljev narave, ki so prišli iz različnih koncev Slovenije, nekaj pa je bilo tudi domačinov. Majda nam je za dobrodošlico napekla drobnjakove štrukeljce, Branko pa nam je odkril tokratne lokacije, kjer smo v naslednjih štirih urah našli okrog 20 vrst divjih orhidej.

Med udeleženci botaničnega pohoda so bili predstavniki PD Ljubljana Matica, pa tudi "eni najbolj perspektivnih mladih biologov", kot nam je povedal njihov profesor Jure Slatner. S pripravljenim delovnim gradivom o posebnostih Mišje doline so komaj čakali na začetek. Jure Slatner z BIC Ljubljana, Gimnazija in veterinarska šola, je naš dobri znanec - saj je pred leti v Parnasu pripravil lastno razstavo mesojedih rastlin.

Pričeli smo na mokrotnem travniku pod Tomažini ...

... in sledili prvim kukavičevkam - brez škornjev bi bilo težko..

Največ je v tem času majskih prstastih kukavic, in Branko je razložil, kako jih lahko ločimo od mesnordečih. Brez natančnega opazovanja pač ne gre.

Dvolistni vimenjak.

Kateri šaš je tole?

Naši mladi obiskovalci so bili prav neverjetni v poznavanju vseh značilnosti drobnih živalskih vrst z mokrega travnika.

Nato smo se odpravili na ogled orhidej gozdnega prostora - ob cesti na Zgonče je že odcvetela bleda kukavica, ki je sicer ena prvih znanilk divjih orhidej v okolici.

Bezgova prstasta kukavica - v svetlo rumeni varianti - pod Naredi.

Trizobi kukavici - v pisani družbi.

Slabega vremena sploh opazili nismo.

Pomanjkanje barvila pri navadni kukavici.

Pikastocvetna kukavica.

Postanek na Lužarjih ob umetno zasajenih lokvanjih ...

in belem šašu. Tudi pupkov nio manjkalo v luži.

Potem pa še na mokre travnike Velikega loga pri Podlogu - raj za našega fotografa Vlada.

NAšli smo tudi čeladasto kukavico.

Rumena perunika in veliki poletni zvončki.

Zvezdnata kukavica - ne zvezdasta - si bomo zapomnili za vedno ... Jure, oprosti za odrezano glavo.

Takale sled je ostala za nami, brez primerne obutve res ne bi šlo - do košnje je na teh travnikih še daleč ...

Na koncu smo slavnostno odprli prvo točko ob kolesarski poti modrega bleščavca - Nika je privila še zadnje vijake.

Branko je tudi tokrat poskrbel, da smo odkrili čisto nove lokacije, kjer lahko najdemo številne divje orhideje. Vedno je nadvse zanimivo, sploh ko poudari, da se Ljubljansko barje po lepotah niti slučajno ne more primerjati z Mišjo dolino :)

Svoj prispevek lahko na točki v Šumniku pustite tudi vi - poiščite jo ob cesti Knej-Dolščaki ob sotočju obeh delov Robarke.

Še nekaj - če ste tudi obiskovalci napravili kakšno zanimivo fotografijo, objavite jo na naši FB strani! Tam je že lepa zbirka!

Foto: Metka Starič

Objavil parnas 19.05.2015 07:35

145x prebrano

© 2012 Zavod PARNAS - GSM: +386 41 833 456 - e-pošta: info@zavod-parnas.org